Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

CONCURSUL

Anul IX
nr. 11 (641)
joi 13 martie
1958
8 pagini
30 bani

Scînteia pionierului
ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

CULTURAL-ARTISTIC

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!
PARTICIPAȚI ÎN NUMĂR CÎT MAI MARE LA CONCURSUL CULTURAL ARTISTIC CARE A ÎNCEPUT ÎN TOATE ȘCOLILE DIN ȚARA!

(Citiți amănunte în pagina a VI-a)

Ce-ar fi dacă...

SUGESTII PENTRU O GAZETA DE PERETE

In clasa a V-a A de la Școala de 7 ani nr. 4 din Constanța se află o gazetă de perete intitulată „Cravata roșie". Redactorii ei sînt foarte entuziaști, caută neconteniț mijloace originale pentru a o face cît mai interesantă. Deoarece acest entuziasm m-a încîntat, aș îndrăzni ca, așa, între colegi de breaslă, să-i ajut și eu nițel. Le-aș propune, de pildă, să scoată un număr întreg dedicat felului în care se poartă, în clasa lor, băieții cu fetele și invers. Primul articol s-ar putea intitula

UN FAPT CARE DA DE GÎNDIT

Aici nu aveți nevoie de umor. Faptul acesta trebuie discutat direct, deschis. E vorba despre Pius Rodica. Intr-un rînd, ea a văzut-o pe Kovaci Natalia cîntînd în cor alături de un băiat, Tulea. Din întîmplare se afla Natalia lîngă el, căci nu-s cine știe ce prieteni. Dar nu asta interesează, ci faptul că Rodica numaidecît a scornit că „Natalia e îndrăgostită" și a început s-o strige pe numele lui Tulea... Bineînțeles că Natalia s-a rușinat, s-a simțit stingherită, poate chiar vinovată. (In paranteză: dacă te-ai simțit vinovată, Natalia, rău ai făcut! Vinovată trebuie să se simtă Rodica, fiindcă-i place să bîrfească). Așa... Pe deasupra, nu știu dacă de la întîmplarea aceea Natalia mai are curaj să stea de vorbă cu un băiat. Ei bine, Natalia, nu trebuie să-ți fie frică. De ce să-ți ocolești colegii din pricina unor vorbe nesocotite? Ca Rodica sînt puține fete, celelalte vor ști s-o pună la punct!

PÎNA NU FACI FOC, NU IESE FUM!

Intre mine și Dinu Aurora, președinta grupei I a avut loc un scurt dialog:

— Dragă Aurora, cum se poartă băieții cu voi?

— Așa și-așa. Oricum, cam nepoliticos.

— Mda... Dar voi, voi sînteți politicoase cu dînșii?

— Noi?! Noi să fim politicoase? Păi noi sîntem fete! Politețea e datoria băieților!

...Curioasă părere, nu-i așa? Dar o las pe Aurora în seama voastră și trec mai departe.

„MILIȚIANUL"

...e Florin Răducu. Să nu se mire că-l spun așa. Am auzit că-i de-altfel un băiat foarte ordonat și deosebit de bun la învățătură. Dar — după cum îmi spunea și Aurora — îți vine să rîzi cînd, pînă la intrarea în clasă a profesorului, „ține liniște". Cocoțat pe catedră, cu lista de „răi" și „buni" în mînă, se rățoiește la colegi:

— Stați cuminți! Mîinile la spate! Cînd vorbiți cu mine, să vă sculați în picioare!
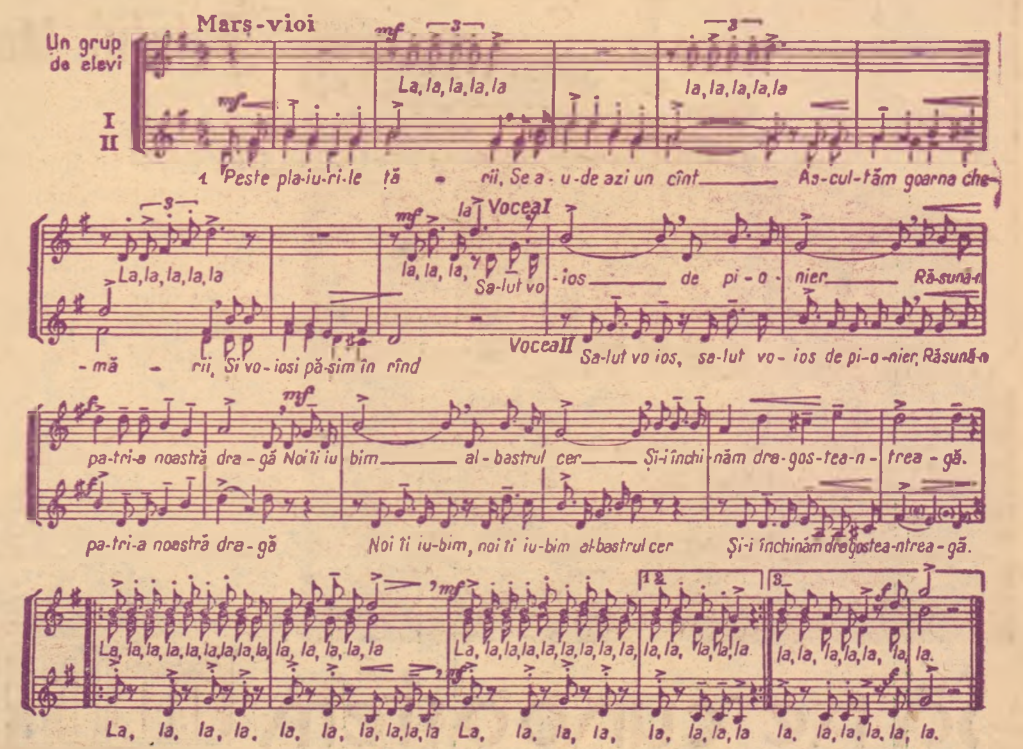
...Păi se poate, Răducule? Înțeleg, te ocupi tu de ordinea clasei dar fă-o mai colegial,

...Și cu asta, dragi confrați de la gazeta de perete a clasei a V-a A, basta. Dacă v-au plăcut sugestiile mele, folosiți-vă de ele. Dar, pentru ca schimbul de experiență să fie deplin, încunoștiințați-mă și pe mine de faptele cele mai interesante care se petrec la voi în clasă!

AL. OVIDIU ZOTTA

Cîntec pionieresc

Text: IULIU RAȚIU. Muzica: CORNELIU MEBEȘ

Peste plaiurile țării
Se aude azi un cînt,
Ascultăm goarna chemării
Și voioși pășim în rînd.
Ale țării reci izvoare
Munți acoperiți cu brazi

Și cîmpii scăldate-n soare
Le slăvim în cîntec azi.
Steagul clasei muncitoare
Ce-l purtăm cu drag la piept
E îndemn și e chemare
Să pornim pe drumul drept.

Refren:
Salut voios de pionier
Răsună-n patria noastră dragă
Noi îi iubim albastrul cer
Și-i închinăm dragostea-ntreagă
La, la, la, la...

„De la prietenii mai mari“

Au cîştigat cei mai buni

In fața unui public numeros s-a desfășurat de curind faza pe raion a concursului sanitar al echipelor sanitare școlare.

Fiind bine pregătită grupa școlară sanitară a Școlii de 7 ani din comuna Creaca a ocupat locul I cu media 10, urmată fiind de către Școala de 7 ani din Chechis.

Pentru cel mai bun răspuns pionierul Sàuca Iulian de la Școala de de 7 ani Ilida a primit un premiu special.

LIVIU RUSU
Coresp. voluntar
Instr. superior com Surduc
reg. Baia Mare

În turneu

Nu de mult pionierii orașului Tr. Severin au avut prilejul să ia parte la un frumos și bogat program artistic dat de către ansamblul „Casei pionierilor“ din Tg Jiu sosiți la ei.

E destul de greu să descrii ceea ce a fost mai plăcut. Fiecare număr, fiecare tablou, a fost răsplătit cu aplauze indelungate.

Prima parte a programului a cuprins bucăți interpretate de orchestra pionierilor, dirijată de Ladislau Rakoți. Au fost aplaudate în mod deosebit „Marşul pionierilor“, „Fantezia in pădure“, fragmente din opereta „Licuricii“ şi altele. Partea a doua a programului a cuprins piesa „Cenuşăreasa“ al cărui rol principal a fost interpretat cu gingăşie şi multă naturalețe de pioniera Straton Nely. De mult succes s-a bucurat şi echipa de balet a pionierilor, care a incîntat pe cei prezenți prin elasticitatea şi suplețea mişcărilor.

M. ION
Coresp. voluntar
Tg. Jiu — reg. Craiova

DESPRE UN MEŞTER BUN ŞI COPII CARE-I SEAMANA

Am văzut odată cum se lucra la o casă mică, dar cu ziduri drepte, trainice, care parcă îți spunea: aici e un lucru bun, care va dăinui. Meşterul zidar, un mustăcios cu fruntea încrețită de ani, punea cărămidă peste cărămidă, liniştit, cu răbdare. Părea că nu se grăbeşte, dar în urma-i lucrul creştea văzînd cu ochii. Din cînd în cînd lua nivela — „mîna lui dreaptă“, cum îi plăcea s-o numească — şi măsura, controla. L-am văzut uneori cum se lumina la față; îşi privea mulțumit opera şi pornea mai departe la lucru. Alteori, fruntea lui prindea cute adînci între sprîncene şi atunci apuca mistria şi lucra mai cu putere.

Nu ştiu de ce mi-am amintit asta cînd am stat de vorbă cu pionierii de la Şcoala medie nr. 2 din Buzău. Poate pentru că:

Am cunoscut-o pe Cristina Demetrian

Da, Cristina munceşte, asemenea bătrînului zidar. Invață lecție de lecție cu dorința de a afla cît mai mult.

Acum, la încheierea trimestrului, mediile ei, mulți 10 şi puțini 9, arată aici că nivela zidarului nu găseşte cusur. Ea controlează un zid drept, de cunoştințe trainice.

Vă întrebați poate cum dobîndeşte Cristina asemenea cunoştințe? E de-ajuns s-o priveşti cum învață. Ea nu trece uşor peste nici o lecție. Nu-i zi în care să nu caute să afle cunoştințe noi din cărți, atlase, discuții cu cei mari. Şi asta la toate materiile, nu numai la cele care-i plac. Se întîmplă însă să înveți mai greu la unele materii. Sînt...

lucruri care îți dau multă „bătaie de cap“

De ce oare? Să ascultăm pe fetele dintr-a VII-a A.

— Nu pot să învăț la matematică — se plînge una dintre ele.

— E o materie grea, îi ține alta isonul. Dar asta s-a petrecut mai de mult. Acum, față de cele şaptesprezece corigente de pe trimestrul I, mai sînt doar cîteva care au medii sub cinci. Secretul îl aflăm tot de la ele. Georgeta Tuzu, o fată cu privirea iscoditoare, ne spune:

— Inainte mi se părea că ştiu totul din clasă, nu mai învățam acasă, dar la lecția următoare, numai înțelegeam nimic...

— Eu învățam acasă, dar cînd trebuia să rezolv o problemă nu-i dădeam de rost — ne spune Petruța Iordan. O luam în toate felurile, dar nu ieşea nicicum. Am început să învăț cu Erika şi am văzut că e mai bine. Acum mă descurc singură, numai cînd e o lecție mai grea mă duc la ea.

Am stat de vorbă şi cu Adriana, cu Constanța şi cu alte colege. Fiecare ne arăta bucuroasă „descoperirea“ pe care o făcuse — învățase cum să învețe la matematică.

Intr-adevăr, acesta e un mare secret.

Dar tu, Mihai, ce taci?

— Joc baschet — îți răspunde el uimitor de sincer.

Cine poate să spună că baschetul e un lucru rău sau măcar neplăcut? Nici n-ar trebui să-l părăsească. Păcat că se întoarce seara prea tîrziu şi, obosit cum e, nu mai are timp pentru lecții. Asta nu mai e bine.

— Baschet, baschet! Dar ce faci cu învățătura, Mihai? Pe primul trimestru ai avut 4 la matematică. Acum mai ai unul la rusă şi altul la franceză.

L-am văzut pe Mihai şi figura meşterului zidar care îmi stăruia în minte tot timpul parcă mi-a spus: Mihai, nu seamănă cu mine. Nivela a arătat de mult că undeva nu stau bine lucrurile. El ce face? Lasă să se năruie totul?

Şi tot meşterul cred c-ar spune: dar mă bucur că în şcoala aceasta cei mai mulți sînt prieteni care-mi seamănă.

F. BALAN

SCRISOARE A SAPTAMINII ■ SCRISOARE A SAPTAMINII

Să nu mai fie un băiat rău

Fratele meu este un copil foarte rău şi neascultător şi cu ruşine recunosc că, deşi sînt cu 5 ani mai mare, primesc deseori bătaie de la el. Pentru orice lucru de nimica sare cu pumnii. Mama şi tata sînt suferinzi şi de aceea nu se încumetă să-i spună nimic. Mama mă sfătuieşte să nu-i zic nimic, ca să nu fie ceartă în casă, dar nici eu nu sînt obligată să-i fac întotdeauna pe plac. De cînd era mic ne băteam, dar eu suferearn şi tot aşteptam să crească mare şi să-i vină odată mintea. Dar eu tot aştept şi el nu se mai schimbă.

Acum are 12 ani şi e de mult pionier. Poate că întrebați de ce nu am cerut sprijinul şcolii? Ei bine, aflați că la şcoală e un elev foarte bun, atît la învățătură, cît şi la disciplină. Profesorii sînt mulțumiți de el şi în această situație n-am avut curajul să apelez la şcoală. Nimeni din cei care îl cunosc la şcoală nu va crede că se poartă altfel acasă.

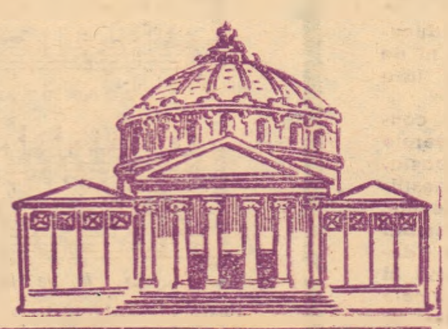
Vă rog pe voi, colegii lui, pionierii din toată țara, să-l ajutați într-un fel, să-i scrieți cum trebuie să se poarte. Eu nu vreau să am un frate bătăuş. Am uitat să vă spun că-l cheamă Rosenfeld Andrei şi este în clasa a VI-a, la Şcoala medie nr. 1 Lugoj.

AGNETA ROSENFELD

Palatul Mogoşoaiei

In preajma Capitalei se înalță, cizelat cu măiestrie şi migală, un giuvaer vechi al arhitecturii româneşti: Palatul Mogoşoaia. Restaurat în anii puterii populare, Palatul acesta, martor de multe decenii al artei vechilor meşteşugari, este azi loc de odihnă şi creație pentru slujitorii condeiului, pentru pictori şi sculptori.

Să ne cunoaştem CAPITALA

Faptă pionierească

Intr-o după amiază, doi prieteni, Netcu Petre şi Odangiu Adrian, mergeau de-a lungul căii ferate, spre Turnu Măgurele. Deodată, Petrică îşi striga speriat prietenul:

— Adriane, vino repede. Ia uită-te la şina asta? Parcă e tăiată. Hai repede să anunțăm O să vină trenul. Haide, ce mai stai!

— Ce să anunțăm? Eşti un caraghios, nici nu mă gîndesc să-mi pierd timpul. Doar am pornit în altă parte. De unde ştii tu că trenul nu poate trece dacă şina e desfăcută „puțin“?

— Nu vii? Şi Petrică o luă la fugă spre gară, fără să mai spună nimic. Alerga, alerga cît îl țineau picioarele. Inima îi bătea cu putere, obrajii îi ardeau, îi era cald, nici nu mai simțea vîntul care-i bătea în față, voind parcă să-l oprească. Niciodată nu i se păruse drumul atît de lung. De-ar ajunge mai repede, mai repede! Uite cantonul. Incă puțin.. cîțiva paşi. Gara — biroul de mişcare. Se îndreptă spre el cu ochii măriți de spaimă, gîfîind şi, cu ultimele puteri, împinse uşa şi se sprijini de perete.

— Nene... şina..

Cei cîțiva oameni din birou săriră speriați.

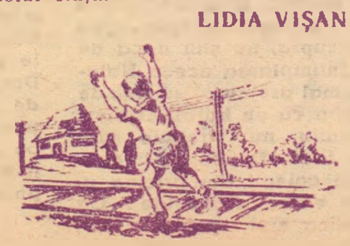
— Ce e? Ce s-a întîmplat? Şina? Care şină? Unde? Hai, vorbeşte puştiule...

— Şina... ruptă... colo după semnal.

Intr-o clipă echipa de serviciu se avîntă pe linie. Petrică se uita atent, căutînd locul. Privea în dreapta şi în stînga. Iată-l...

Peste un sfert de oră autopersonalul de Turnu Măgurele trecu în viteză. La locurile lor, călătorii şedeau fără să ştie că, fără Petrică, sufereau un accident care, poate, i-ar fi costat viața.

LIDIA VIŞAN

Ce am aflat de la tovarăşa Ileana Nagy?

Cu tigurile grave, acelaşi grup de pionieri urmăreşte cu atenţie pe noua lor interlocutoare.

— I-aţi cunoscut pe pionierii anilor 1929-1933? Aţi fost şi dumneavoastră pionieră?

Cea care trebuie să răspundă acestor întrebări este o femeie voinică, tînără. In ochi are sclipiri de vioiciune şi neastîmpăr. Cum va fi arătat oare Ileana Nagy — cea care stă acum înaintea noastră — cu ani în urmă?

— „Aveam 7 ani cînd am ajuns la Căminul de copii al Ajutorului Muncitoresc Romîn. Mama spăla cu ziua pe la cei avuţi iar eu hoinăream toată ziua. Tată n-aveam. La Cămin am intrat în echipa artistică a copiilor. Am început să învăţ poezii şi cîntece revoluţionare. Nu înţelegeam tîlcul cuvintelor pe care le spuneam, dar simţeam cu toată fiinţa mea că numai ele acele cuvinte, înseamnă adevărul, că numai aşa se poate trăi. Aveam o prietenă — Erszy Horvath; era mai mare ca mine cu doi ani. Ea m-a dus prima dată la Cămin. Cu ea mă răfuiam în parc cu copiii bogătanilor care ne înfruntau. cu ea, mai tîrziu, lipeam noaptea afişe şi împrăştiam manifeste. După închiderea Căminului, am intrat în UTC. Implinisem 13 ani. Casa noastră era din ce în ce mai suspectată, pentru că şi mama activa ilegal. A trebuit să ne mutăm. Mi-aduc aminte că de la această vîrstă n-am mai avut o locuinţă stabilă. Ne mutam foarte des. Şi cînd U.T.C.-ul mi-a încredinţat sarcina să lucrez în tipografia noastră ilegală, nu mă mai duceam acasă nopţi în şir. Stăteam în beciul prost luminat şi friguros zile şi nopţi de-a rîndul, cu o coajă de pîine şi o cană cu apă

şi tipăream manifeste, afişe, chemări. Ştiam că prin fiecare fiţuică tipărită, UTC-ul arată tineretului drumul cel bun. Şi asta ne ţinea şi de foame, şi de cald. Nu mai simţeam oboseala. Uniunea Tineretului Comunist trăia, lupta, şi aceasta era îndeajuns pentru ca noi să ne simţim fericiţi. Cei mai tineri tipografi erau: Antal Tyukodi şi cu mine. Impreună cu noi, în tipografia ilegală mai lucrau Alice Szilagy, Terry Herbak (sora lui Ianoş Herbak) şi Polly Veres. Ei erau însă mai mari ca mine.

Noi nu aveam voie să părăsim tipografia decît anunţaţi că putem ieşi, că nu-i nici o primejdie, că nu ne urmăreşte nimeni. Cînd am aflat că l-au omorît pe Antal, însă, ceva, un fel de ură care nu mai putea fi ascunsă, ura împotriva ucigaşilor, ne-a îndemnat să mergem toţi să-l vedem. Era atît de tînăr!... Inimile noastre erau împietrite de ură. Am jurat atunci să luptăm, să r ă z b u n ă m moartea nevinovată a celui mai tînăr comunist. Şi am luptat credincioşi jurămîntului nostru.

Pînă în anul 1944 am lucrat împreună cu mama — care aflase cu mîndrie că fiica ei, la fel ca şi dînsa, şi-a închinat viaţa şi tinereţea scopului celui mai înalt: lupta pentru eliberarea omului.

Acum am 36 de ani şi am o fetiţă. Incă nu e pionieră. E destul de mică.

Dintr-odată, plină de duioşie, glasul mamei schimbase parcă pe cea care vorbise cu cîteva minute înainte. Şi din acel glas am înţeles fericirea mamei

pentru viaţa luminoasă pe care o trăiesc azi copiii, fericire cîştigată cu preţul acelei vieţi.

N. SKIBINSKI

MICII NATURALIŞTI DIN TITU LA LUCRU

LA INCEPUT DE PRIMĂVARĂ

CARE SĂ FIE MISTERUL?

Subiectul discuţiei: cele două loturi şcolare părăginite; „semănate" de la un cap la altul cu... buruieni.

„Eroii": pionierii de la Şcoala medie nr. 2 din Bîrlad şi cei de la Şcoala medie din Sînnicolaul Mare.

Şi acum să vă redau discuţia pe care am avut-o cu ei.

— De ce nu vă îngrijiţi loturile?

— La ce bun? Pe loturile noastre nu cresc decît buruieni.

— Explicaţi mai clar!

— Da, primăvara semănăm legume şi zarzavaturi, iar toamna culegem... nimic!

— Care să fie cauza?

— Nu ştim... Noi am făcut tot ce-am putut!...

— In timpul verii s-a îngrijit cineva de ele?

— Nu... Eram în vacanţă.

— Şi-atunci cum vreţi să dea roade?

— Da, dar noi am semănat... aşa că...

— Dar acum ce aveţi de gînd să faceţi?

— Să... angajăm pe cineva care să aibă grijă de lot! spuseră bîrlădenii.

— Să renunţăm la el! încheiară cei din Sînnicolau.

Oare asta-i soluţia? Poate că vor găsi sugestii în cele ce urmează.

PLANURI FRUMOASE

La Tomnatic, lucrările pe lotul şcolar au început încă din... toamnă. Atunci lotul a fost curăţat în întregime şi săpat. Acum au început lucrările de parcelare. Stînd de vorbă cu cîţiva copii, am putut afla o mulţime de lucruri frumoase. Astfel, în primăvara asta ei vor să împrejmuiască lotul cu un gard nou şi să cultive roşii mai multe ca oricînd. Peste 500 de fire. Şi vor mai face ceva. Nu ştiu dacă e bine să vă spun, pentru că este, aşa, o surpriză pe care băieţii o pregătesc fetelor. Dar fie ce-o fi: e vorba de-o parcelă pe care vor fi plantate numai flori. Toate, pentru colegele lor.

★

Lucruri frumoase am mai văzut şi la Şcoala de 7 ani din Zorleni — regiunea Iaşi. Aici, copiii au împrejmuit lotul cu un gard viu şi au terminat lucrările de parcelare. Ba, zilele trecute, cînd am fost la ei am avut prilejul să văd grîul de toamnă care răsărise...

...De obicei după fiecare anchetă se trag concluzii. De astădată însă concluziile le lăsăm să le trageţi voi...

EMIL DOBRESCU

Il cunoaşteţi pe Boşcov?

● CAPITAN DE ECHIPA IN NAŢIONALA IUGOSLAVA ŞI IN REPREZENTATIVA EUROPEI.

● CELE PATRU BUCURII ALE LUI BOŞCOV.

● NUMAI FOTBALIST?

Vă amintiţi? In numărul trecut, căpitanul reprezentativei iugoslave de fotbal şi în acelaşi timp şi căpitanul Voivodinei din Novisad — Boşcov — în cuvintele ce vi le-a adresat şi-a exprimat dorinţa de a se întîlni cu pionierii din Bucureşti.

Chiar a doua zi după meciul cu Progresul, pe care Voivodina l-a cîştigat cu 3-1, redacţia noastră şi Palatul pionierilor au organizat o întîlnire între iubitorii fotbalului care activează în cercurile Palatului şi Boşcov.

Incă de la început, pionierii l-au asaltat cu o mulţime de întrebări.

Boşcov zîmbea. Nu se supărase pe copiii care-l întîmpinaseră prea gălăgioşi, mult prea curioşi.

„Am să încerc să vă povestesc cîte ceva din activitatea mea de fotbalist. De fapt ea nu se deosebeşte cu nimic de a celorlalţi jucători. Prima oară am pus piciorul pe minge cînd eram ceva mai mic ca voi. Jucam pe atunci în echipa şcolii. In recreaţii încingeam la iuţeală cîte un meci. Curînd am ajuns în echipa de pitici a Voivodinei, care activa în campionatul piticilor. Şi atunci jucam tot mijlocaş, post pe care nu l-am mai schimbat nici cînd am ajuns în echipa I a clubului nostru. De fapt, nici nu e bine ca un jucător să-şi schimbe postul în echipă. Este un lucru foarte important. E drept că şi eu am fost nevoit de cîteva ori să-mi schimb postul, jucînd centru mijlocaş sau inter, dar asta numai în cazuri extreme.

— Dar care a fost cea mai mare bucurie pe care aţi avut-o de cînd jucaţi fotbal, întrebă aproape în şoaptă Pop Vasile.

Am avut multe bucurii. Odată cînd am absolvit Academia Comercială. Altădată, cînd am absolvit Facultatea de Istorie-Geografie. Urmează, bineînţeles, clipele de fericire, de bucurie deplină, dăruite de fotbal, sportul pe care-l îndrăgesc mai mult şi pe care-l practic ca pe o destindere, de plăcere... In fotbal am păşit cu adevărat atunci cînd, în 1951, am îmbrăcat pentru prima dată tricoul reprezentativei iugoslave, iar apoi, după 4 ani, am trăit o nouă bucurie. Am fost ales căpitan al echipei reprezentative a Europei în meciul cu redutabila echipă a Angliei...

— Şi aţi învins?

— Echipa Europei a învins Anglia cu 4-1.

— Din 1951 şi pînă acum în cîte meciuri internaţionale aţi jucat?

— In... 52! Jubileul de 50 de meciuri am avut bucuria să-l sărbătoresc aici, la Bucureşti, anul trecut, cînd am jucat cu reprezentativa R.P.R. în preliminariile Campionatului Mondial de Fotbal.

Discuţiile s-ar fi prelungit mult. Dar invitatul nostru mai avea şi alte vizite de făcut, mai ales că în ziua aceea urma să se întoarcă la Novisad. Cu toate acestea, înainte de a se despărţi, a dat fiecăruia cîte un autograf. Un autograf din partea unuia dintre fotbaliştii cunoscuţi.

RADU POPA

Din programul internaţional al Federaţiei romîne de fotbal

DINAMO MOSCOVA — cu mai multe echipe romîneşti, între 12—26 mai.

BUCUREŞTI—BERLIN — 2 iunie la Bucureşti.

ROMÎNIA—R. D. GERMANĂ — 29 sept. echipele A şi juniori la Berlin, iar echipele B şi tineret la Bucureşti.

ROMÎNIA—UNGARIA — 26 octombrie, echipele A şi juniori la Bucureşti, iar echipele B şi tineret la Budapesta

BUCUREŞTI—TIRANA 29 oct. la Tirana

ROMÎNIA—REPUBLICA ARABĂ UNITĂ în luna decembrie la Cairo

Boşcov în mijlocul pionierilor dînd autografe

Cu poetul Mihai Beniuc

DE VORBA DESPRE COPILARIE ŞI INCEPUTURI LITERARE

Intr-un amurg, care ascundea prin ungherele odăii înalte tăceri şi umbre, am stat împreună de vorbă. Iarna de afară îi strecurase pînă în păr crimpeie de zăpadă, pe care lampa de pe masa de lucru, luminoasă ca un foc bun de vatră, nu izbutea să le topească. Dar, dacă avea la tîmple zăpadă sau flori ninse din mărul de lingă drum — nu ştiu — mîna era aceeaşi, nervoasă şi puternică, gata să facă din condei o bardă şi să scrie:

„Cîn voi izbi o dată eu cu barda
Această stîncă are să se crape.
Şi va ţişni din ea şuvoi de ape,
Băieţi, aceasta este arta!"

Ochii erau aceiaşi, veseli şi scăpărători, ochi ai adolescentului care cîndva se hotărîse să înveţe „şapte limbi şi ruseşte". Şi cumva, toată făptura păstra în ea amintirea băietanului sprinţar de la Şebiş care ştia pe de rost toate poveştile satului şi toate oraţiile de nuntă şi care, în serile de Crăciun, pe cînd mergea cu colindul, rămînea să caşte gura la fereastra casei popii sau a notarului:

„La noi, copiii de ţărani,
Moş Crăciunul nu-ndatina să vină.
Avea însă notarul doi băieţi
Şi popa o fetiţă..."

Firesc, la ora aceea de amurg, de taină şi de poveşti, amintirile au prins să se înfiripe şi tocmai despre acel băietan mărunt, pe nume Mihai Beniuc, care se juca pe uliţe în preajma primului război mondial, am prins să vorbim...

•

— La noi în sat, în vremea aceea, nu prea erau biblioteci, şi mai ales cărţi romîneşti erau greu de găsit. Şi eu citeam tot ce-mi cădea în mînă, căci deprinsesem limba romînă din casa părintească şi graiul unguresc la joc şi scaldă cu copiii. Cărţile mi le cumpăram, aşa cum era obiceiul atunci, la piaţă. Le aflam aşternute asemenea altor mărfuri, jos, peste o scoarţă, de unde fiecare muşteriu îşi alegea „marfa" după pofta inimii şi mai ales după pungă. Aci am dat mai întîi, alături de cărţi maghiare, de „Păţaniile lui Păcală", de „Poveştile" lui Pop Reteganul, scoase într-o editură măruntă, uitată de mult, pre numele ei Ciurcu. Mi s-a întîmplat apoi să-mi cadă în mînă „Făt Frumos din lacrimă", şi cu această carte m-am îndrăgostit de literatură, de poezie.

In şcoala maghiară i-am cunoscut apoi mai bine pe poeţii Arany, Petöfi... In cea romînă am descoperit versurile lui Alecsandri şi apoi din nou, cu şi mai mare răsunet pentru mine, pe Eminescu.

— Dar cum aţi scris prima poezie?

— Iată cum... In întîile clase, pe vremea cînd citeam cele dintîi versuri, mi-am spus că trebuie să fie uşor să scrii. Sentimentul acesta nu m-a părăsit apoi o bună bucată de vreme, pînă... Am să-ţi istorisesc mai pe urmă pînă cînd. Deocamdată, îmi ziceam că, de vreme ce poeziile care-mi plăceau mai mult erau atît de simple, de curgătoare, de lesne de învăţat, nu trebuie să fie greu să le şi scrii.

In această presupunere mă întărea prietenia cu doi băieţi ai satului, un văcar şi un fierar, care, ce-i drept, nu ştiau buchea, dar erau în stare să născocească la iuţeală şi să povestească ceasuri întregi poveşti lungi în rime potrivite. Curînd am început să fac şi eu ca ei, aşa încît primele poezii nu au fost aşternute pe hîrtie, ci spuse între copii. Iar prietenii mei de uliţă făceau haz şi mă chemau adesea cu cei doi meşteri ai vorbei pe la clăcile şi nunţile noastre.

Prima dată cînd am aşternut pe hîrtie versurile, eram elev în clasa I de liceu. Ştiam acum mai bine ce e poezia din manualele de şcoală, dar tot mi se părea că e lesne să scrii.

Tocmai mă întorsesem acasă, într-o vacanţă. M-am căţărat în podul grajdului, căci pe acolo nu umbla nimeni şi deci mi se părea locul mai potrivit. Stăteam chircit printre fuioare de cînepă, cepe şi poame uscate. Pe sub grinzi atîrnau lilieci. Mă hotărîsem să scriu o poezie despre un copil pe care-l ştiam şi care — fiu de zidar — rămăsese orfan de război. Mai ţin minte doar inceputul acelei poezii:

„In această lume,
plină de amar,
Trăia într-o parte,
un sărman zidar."...

— Apoi?...

— Apoi, la 18 ani, am trimis primele versuri la Bucureşti. O traducere după poemul lui Thomas Moor „Clopote de seară". Nu aflasem pe atunci cît de vestită e poezia aceasta şi nici că un compozitor rus făcuse o melodie după ea. De aceea bănuiesc că nu am reprodus exact ritmul şi versurile lui Thomas Moor. Totuşi — era prin anul 1925 — versurile mi-au fost publicate de criticul Perpessicius, în „Adevărul literar".

Am urmat să scriu. Dar încetul cu încetul am început să privesc cu oarecare neîncredere versurile mele. Poate şi pentru că unele reviste mă refuzau. Continuam să public ici, colo, dar îmi trimeteam poeziile semnate cu iniţiale sau cu pseudonim. Pasă-mi-te, mă temeam de un răspuns publicat alături de numele meu adevărat, aşa cum se făcea în acea vreme, la Poşta redacţiei.

— Desigur, toată această perioadă poate fi socotită drept examenul de absolvenţă a... primelor clase de poezie. Dar v-am auzit odată povestind că aţi dat în tinereţe un examen şi mai greu...

— Da. Atunci m-am dezbărat definitiv de părerea de care-ţi vorbeam mai înainte: cum că să fii poet nu ar cere prea multă trudă. Şi iată cum s-a întîmplat. In 1928 i-am trimis nişte versuri mai vechi maestrului Arghezi, ca să apară în „Biletele de papagal". Dar, în locul celor 12 strofe, m-am pomenit în revistă cu o altă poezie, care cuprindea numai trei din strofele mele, poezie mai mică, dar mult mai frumoasă. Lovitura a fost grea. La început, eram foarte supărat. Dar studiind mai îndeaproape felul în care fuseseră alese versurile mele, am înţeles una din legile poetice cele mai însemnate. Anume aceea că trebuie să te fereşti să redai într-o poezie, oricît de personală, ceea ce e autobiografic, amănuntele care te privesc numai pe tine, — şi să păstrezi numai aceea ce poate sluji şi altora. De abia atunci am socotit că sînt un om în stare să scriu lucruri valabile, dar am priceput în acelaşi timp că e vorba de o muncă neliniştitoare şi grea. Şi fiindcă este o muncă atît de grea, niciodată nu am socotit că am împlinit-o cu totul. Aşa am ajuns să public 15 volume şi încă nu mi se pare că am ajuns la cartea după care pot să mă simt liniştit, ca un om care şi-a isprăvit cu bine lucrul.

— O ultimă întrebare: în legătură cu cele „şapte limbi şi ruseşte".

— Ai vrea, desigur, să ştii cum şi de ce le-am învăţat?

— Aşa-i.

— Şi poate şi de ce am scris versurile cu pricina?

— Şi asta!

— Lucrurile se petreceau în vremea cînd am început să şi scriu. După cum ştii, romîna şi maghiara mă deprinsesem să vorbesc de acasă. La şcoală însă, în prima clasă de liceu, mi-am dat toată osteneala să învăţ limba latină şi franceză. Şi, într-adevăr, într-un an citeam curent texte literare şi ştiinţifice. Iar în anul următor am dat peste poeziile lui Baudelaire, marele poet francez mi-a fost dascăl. Pentru a-l cunoaşte, am studiat, am folosit dicţionarul şi cînd în sfîrşit mi s-a părut că-l înţeleg, stăpîneam limba franceză.

— Romînă, maghiară, franceză...

— ...sînt trei graiuri. Mi s-a părut că e puţin. Italiana am învăţat-o fără profesor. Apoi, în clasa a III-a de liceu, am început să studiem paralel germana şi mai tîrziu engleza... Ştiind italiana şi franceza, nu m-am putut opri să nu cercetez limba spaniolă, pe care o ştiu citi, dar am avut prea rar prilejul s-o vorbesc.

In sfîrşit, ruseşte. Am dorit să stăpînesc limba aceasta încă din şcoală de cînd am citit romanul în versuri „Evghenie Oneghin" de Puşkin, mai întîi în ungureşte, apoi într-o traducere germană. Am început în liceu... dar am continuat mult mai tîrziu, în timpul războiului, cînd, ca soldat, duceam cu mine cele patru volume din „Război şi pace" de Tolstoi. Le-am citit cu dicţionarul, iar la sfîrşit, la 23 August, am avut mulţumirea să mă pot înţelege cu primii ostaşi sovietici... Şi aşa am învăţat opt graiuri...

— Ba... parcă-s nouă!

— O fi! Umbla la noi în sat o vorbă, „că om învăţat e acela care ştie şapte limbi"... De aceea, cam în glumă, am şi scris versurile pe care le cunoşti. Dar nu pentru asta am învăţat... Mi-am spus cînd eram mic că or să-mi folosească. Mă gîndeam că poate o să ajung marinar...

Am tăcut o vreme amîndoi. Intre timp, se făcuse întuneric şi cineva aprinsese în odaie o lampă de masă. Şi din nou mi s-a părut că-l văd, adus fără voie în odaie de vraja vorbelor şi a amintirilor, pe băieţandrul acela din Şebiş, mărunt, dar cu vise mari, care ştia pe de rost basmele văcarului şi scria în podul grajdului, băieţandrul acela de o nebănuită dorinţă şi putere de muncă...

MIOARA CREMENE

Un an de la moartea lui

Constantin Brîncuşi

Constantin Brîncuşi s-a născut în 1876 în cătunul Hoviţa din fostul judeţ Gorj. A fost fiu de ţăran. După terminarea claselor primare s-a înscris la Academia de Arte din Bucureşti. In acest timp, a dus o viaţă plină de lipsuri. Cursurile Academiei de Artă le termină, în ciuda acestui fapt, numai în doi ani, cu o menţiune excepţională. Incă de la primele sale lucrări, Brîncuşi face dovada unor perfecte cunoştinţe anatomice, şi a unor mijloace de expresie, care-l ajută să redea cu uşurinţă sensul urmărit în lucrările sale. Brîncuşi posedă o minunată tehnică a sculpturii. Sculptează în lemn, metal şi piatră. La Paris, unde pleacă după terminarea Academiei de Artă, îl aşteaptă noi mizerii şi lipsuri pe care reuşeşte să le înfrîngă. Datorită unei sculpturi reprezentînd un bust expusă la salonul de artă, Brîncuşi îşi cucereşte faima. Mai tîrziu, marele sculptor modern romîn, cucereşte faima lumii întregi. Constantin Brîncuşi moare în anul 1957, la Paris, rămînînd un fiu mare şi credincios al patriei sale.

Bustul pictorului Nicolaie Dărăscu.

Somnul

Atenţiune!

Urmăriţi în numărul viitor noi amănunte în legătură cu

Olimpiada literar-artistică

- **Primele două tablouri**
- **Semnificaţiile unui tablou-articol de indicaţie**
- **Noutăţi legate de desfăşurarea Olimpiadei**

Rezumatul capitolelor precedente:

Brotăcel, copilul care fusese înfiat de o familie de lupi, s-a reîntors în mijlocul oamenilor, în sat. Cu ajutorul bivolilor el îl ucide pe vechiul său duşman, tigrul Shere-Khan. Lăudărosul vînător Buldeo revendică el titlul de învingător, ştiind că pe capul tigrului se pusese un mare premiu. Buldeo raspîndeşte zvonul că băiatul ar fi un „pui de lup vrăjit în piele de om". Oamenii îl alungă pe Brotăcel cu pietre. Copilul se reîntoarce în junglă însoţit de Akela ducînd cu el pielea de tigru. Îl pare rău numai de Masua care se purtase frumos cu el.

RUDYARD KIPLING
„CARTEA JUNGLEI"
IMAGINI DE PASCAL

Din creaţiile voastre

Unde-i soseta?

De felul meu sînt cam distrat. Într-o dimineaţă, m-am sculat din pat şi am vrut să-mi pun şosetele. Cînd să-mi trag şoseta şi la al doilea picior, la o şosetă de unde nu-i. Caut peste tot, desfac paturile, dar şoseta dispăruse. O întreb pe mama. Şi, în timp ce porneşte şi ea în cercetare, îi ascult dojana:

— Cînd erai mai mic erai mai ordonat. Acu' îţi laşi lucrurile pe unde se nimereşte.

Încerc să protestez:

— Mamă, le-am lăsat unde trebuia!

Ei, dar parcă merge? Că, să ştiţi, eu îmi iubesc foarte mult mama. Dar cînd se porneşte ea cu dojana, greu o mai opreşti. Încercai sfios:

— Ei, lasă, mamă, mă încalţ numai la un picior.

— Sigur, ai fi în stare s-o faci şi pe asta!

Între timp încercam să-mi încalţ bocancul. Trag de el, împing piciorul, dar bocancul nu intra. Măi să fie, doar nu mi-o fi crescut piciorul peste noapte?! Cînd mă uit mai bine, ce credeţi că se-ntîmplase? Îmi pusesem amîndouă şosetele pe un singur picior. Şi eu care răscolisem toată casa! Vorba ceea: caută luleaua şi luleaua la el în gură.

Ciorba de lobodă

Singura mîncare care nu-mi place este ciorba de lobodă. Într-o zi m-am dus la Costel să-i cer o carte. El tocmai şedea la masă cu părinţii lui, aşa că mi-am cerut scuze că am nimerit la o oră aşa de nepotrivită. Dar mama lui Costel îmi spuse:

— Hai şi tu, să vezi ce mîncare bună am făcut!

— Nu, mulţumesc, am mîncat.

— Dacă nu vrei, mă supăr!

Ce era să fac? M-am aşezat cu ei la masă. Cînd mă uit, văd că mama lui Costel îmi pusese în faţă o farfurie mare, plină ochi cu ciorbă de lobodă. De refuzat, nu puteam refuza, cu toate că, după cum am mai spus, singura mîncare pe care nu pot s-o sufăr este ciorba de lobodă. Dacă am văzut că nu mai e nici o scăpare, am început să mănînc. Şi, ca să scap repede de ea, am început să car cu lingura la gură de ziceai ce-o fi asta! Nu trecuseră nici trei minute şi dădusem gata farfuria. Dar, tocmai cînd mă felicitam în gînd şi răsuflam uşurat, o aud pe mama lui Costel:

— Ti!, dar ce mult ţi-a plăcut! Ia să-ţi mai dau o farfurie!

Am încercat să scap, am protestat, dar n-a fost chip. În mai puţin de cîteva secunde m-am trezit cu altă farfurie vîrfuită. De data asta însă, nu m-am grăbit deloc. Am mîncat aşa de încet, încît ai casei terminaseră şi felul trei, iar eu abia dacă luasem cîteva linguri de ciorbă. Nu de alta, dar îmi era teamă să nu-mi mai dea şi a treia farfurie!

ADRIAN COMANICI
cl. a V-a,
Bucureşti

Mînzul

de Grigore Hagiu

Mînzul se clatină, beat
de vînt, de lumină,
în ochii lui blînzi
iarba se-adună,
tremură verde, lină.

Picioarele albe, subţiri
ca doi lujeri de trandafiri
nu ştiu să zburde, să joace;
mînzu-i speriat de soare,
se uită cu grijă la arbori,
la puii golaşi abia ieşiţi
din găoace.

Seara, ostenit cînd se culcă
pe braţul de fîn
risipit pe podeaua de clisă,
seamănă, alb,
cu-o floare mare, închisă.

ȘTIINȚA

Cine știe mai mult?

- Există animale care disting raze pe care ochiul omenesc nu le poate vedea și anume razele ultraviolete și infraroșii. E vorba, de pisici, de furnici sau de lilieci?
- Care dintre aceste păsări zboară mai iute: șoimul, lăstunul sau rîndunica? Dar care zboară la înălțimi mai mari: ciocîrlia sau uliul?
- Il recunoașteți? (foto-cap din dreapta).
- In ce an au apărut primele timbre în Romînia?

  Dar cele cu cap de zimbru?
- Intr-un sac sînt 102 mănuși albe, 58 mănuși negre și 99 mănuși gri. Cîte mănuși trebuie să scoată cineva care vrea să aibă o pereche de aceeași culoare?
- Se știe că liliecii percep ultrasunetele de o anumită frecvență. Dar țînțarii?

Cum să prind roiul?

Era pe primăvară. Intr-o zi, treburile mi-au purtat pașii pe la colectiva din Roșețu. La sediul gospodăriei l-am întîlnit pe micul stupar Nicușor Dumitrescu „înarmat" cu tot felul de unelte trebuincioase; meșterea de zor niște rame

pentru stupi. Lucra repede și cu multă pricepere. L-am admirat siguranța, repeziciunea mîinilor harnice. Am discutat puțin. Mai mult a vorbit el. Mi-a povestit despre pasiunea lui pentru albine, despre grija pentru stupii colectivei, despre ajutorul pe care-l dă mamei sale — responsabila stupinei — la treburile ei de fiecare zi în stupină.

Mai mult n-am vorbit. Aveam treabă amîndoi, așa că... ne-am despărțit. Altădată însă, cînd am trecut din nou pe la colectiviștii din Rușețu, l-am văzut pe Nicușor — așa cum vă spuneam mai înainte — la treabă. Era în stupină. Privea încruntat într-un salcîm. Se vedea că abia își stăpînește lacrimile. Mi-am îndreptat și eu ochii spre salcîm și i-am înțeles durerea. Sus, în jurul salcîmului, se învîrtea, într-o morișcă drăcească, un roi de albine. Era un roi de la stupii colectivei. Și tocmai în vre-

mea asta lipsea maică-sa și rămăsese el stuparul. Ce să facă? Roiul trebuia prins neapărat, făcea parte doar din averea colectivei.

...Gînduri... gînduri... gînduri! „Cum să prind roiul? S-o chem pe mama. Da, dar pînă vine ea, albinele o iau poate din nou „la fugă". Dar mama cum ar face? Păi, sigur, ar lua busuioc uscat, l-ar freca și ar împrăștia mirosul acolo, sus, în salcîm, în preajma albinelor. Mătcii îi place mirosul de busuioc și s-ar opri. Albinele s-ar strînge repede în jurul ei, ca un ciorchine. Atunci le-ar stropi îndată cu apă, ca să nu mai poată zbura... Da, așa ar face mama. De ce n-aș face și eu ca ea? Așa că, repede, niște busuioc, o găleată cu puțină apă și o mătură..."

Fruntea i s-a descrețit dintr-odată. Apoi, repede, ca o sfîrlează, a luat-o la fugă și a făcut rost de cele necesare, iar după cîteva clipe era... în salcîm. A îmbinat gîndurile cu fapta. Albinele n-au

mai luat-o la fugă. Au rămas într-un stup tot la gospodărie...

Cînd a început școala, Nicușor Dumitrescu s-a despărțit greu de albine. „S-a despărțit" este un fel de a zice, pentru că, după ce vine de la școală și-și face lecțiile, Nicușor se oprește drept la... stupină. Așa a făcut de altfel și în ziua aceea, cînd l-am întîlnit la locul de intrare a albinelor.

M. N. CIRSTEA

O curiozitate

Mielul cu două capete

„Femeia-păianjen" sau „Omul cu cap de leu" pot fi numere senzaționale la bîlciuri. Există apoi cazuri de „frați siamezi" — gemeni care, deși s-au dezvoltat în mod normal, sînt legați printr-o parte a corpului. Unii din acești „frați siamezi" au trăit mulți ani.

Clișeul de mai sus reprezintă un miel cu două capete și 6 picioare, născut în satul Coulommier (Franța). Este vorba de un caz foarte rar, care este studiat cu mult interes de către oamenii de știință.

Concursul Cultural Artistic

Trecerea în revistă a formațiilor cultural artistice a devenit o sărbătoare tradițională în organizația noastră de pionieri. In fiecare an s-au întrecut în cîntece și jocuri mii și mii de pionieri din toate regiunile țării. In multe școli diploma de onoare primită la faza raională sau regională stă la loc de cinste.

Spre deosebire de anii trecuți în acest an Concursul Cultural Artistic al pionierilor și școlarilor — organizat de Comitetul Central U.T.M., Comitetul Central al Sindicatului Muncitorilor din Invățămînt și Cultură și Ministerul Invățămîntului și Culturii — va avea și fază pe țară care se va desfășura cu ocazia serbărilor pentru încheierea anului școlar.

La concurs pot participa formații de cor, dansuri populare, teatru, brigăzi artistice, orchestre de muzică populară, clasică sau ușoară, teatru de păpuși etc. De asemenea pot participa soliști vocali, instrumentiști, dansatori și recitatori. Pentru fiecare școală formația de cor este obligatorie, iar celelalte la alegere.

Pregătirile pentru Concursul Cultural Artistic au început în fiecare școală. Iar pînă la sfîrșitul acestei luni se vor trece în revistă echipele artistice pe centre de comuni. În timpul vacanței de primăvară se va desfășura faza raională, iar pînă la 15 mai faza regională.

In gazeta noastră veți putea găsi unele materiale care să vă fie de folos ca: scenete, poezii, cîntece. Acestea vor îmbogăți repertoriul formațiilor voastre. Chiar în numărul de astăzi în pag. I-a găsiți Cîntecul pionieresc de C. Mereș care este prevăzut printre cîntecele obligatorii pentru fiecare formație.

OASPEŢI ROMINI PE MALURILE GANGELUI

India e o ţară îndepărtată, dar depărtarea nu e o piedică în calea prieteniei. Noi fapte vin necontenit să întărească bunele legături dintre poporul romin şi marele popor al Indiei. Zilele trecute, un avion plecat din Bucureşti a aterizat la Delhi, capitala Indiei, purtînd cu el un grup de oaspeţi romini. Oaspeţii, sosiţi acolo la invitaţia guvernului indian sint tov. Chivu Stoica, preşedintele Consiliului de Miniştri al R.P.R., tov. Emil Bodnăraş, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R.P.R. şi tov. Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe al R.P.R.

Solii poporului romin au fost intimpinaţi cu căldură pe pămintul Indiei. Pretutindeni li s-au făcut manifestaţii de simpatie, li s-au adresat urări prieteneşti. S-au organizat mitinguri la care mii de cetăţeni au aplaudat şi ovaţionat pe miniştrii romini. La Delhi a fost semnată de către Jawaharlal Nehru, primul ministru al Indiei şi tov. Chivu Stoica, preşedinte al Consiliului de Miniştri al R.P.R., o Declaraţie Comună care vădeşte dorinţa vie de pace, progres şi colaborare economică a celor două ţări.

In numărul viitor al gazetei vă vom povesti mai pe larg despre această călătorie menită să cimenteze prietenia care ne leagă de poporul de pe malurile Gangelui.

16 ani de la moartea lui

Nicolaie Cristea

Cînd a păşit pentru prima oară pragul şcolii, Nicolaie Cristea avea 11 ani. Pînă atunci muncitorul din portul Galaţi, Ivanciu Cristea, tatăl lui Nicolaie, nu reuşise, cu toată strădania, să îndeplinească dorinţa firească a fiului său.

Aşa se face că, înainte de a desluşi primele semne din abecedarul şcolăresc, Nicolaie avusese timp să cunoască slova ...ă dintr-un alt abecedar, acela al vieţii muncitorimii din port.

Cînd a terminat şcoala primară, a ştiut bine ce are de făcut în viaţă. Influenţa luptei muncitorilor gălăţeni din 1920 a fost torţa vie care i-a luminat drumul ce avea de urmat.

De atunci, Nicolaie Cristea s-a inrolat soldat tînăr şi hotărît în marele front al luptei clasei muncitoare. Şi acesta i-a fost drumul pînă în 1942 cînd a fost asasinat de fasciştii germani.

Ca membru al P.C.R. în neagră ilegalitate a ştiut să organizeze importante acţiuni în deplină conspirativitate şi a ştiut totdeauna să se sustragă atenţiei copoilor Siguranţei. Iar atunci cînd fasciştii germani, italieni şi spanioli, au atacat tînăra republică spaniolă, dorinţa sa de înflăcărat luptător a învins distanţele. Nicolaie Cristea a plecat în Spania. Acolo s-a înrolat în armata republicană şi a luptat ca un adevărat erou. Din simplu soldat — a devenit, în scurtă vreme, căpitan, comandantul unei baterii ce a săvîrşit acte de eroism înscrise glorios pe pagina luptelor de pe Ebru.

Cînd brigăzile internaţionale au fost nevoite să se retragă din Spania, Nicolaie Cristea nu a părăsit lupta. Puţin mai tîrziu îl intîlnim cu acelaşi spirit de jertfă şi eroism, încadrat în rîndurile luptătorilor de rezistenţă franceză împotriva ocupanţilor hitlerişti.

Căzut în miinile Ghestapoului, Nicolaie Cristea nu numai că n-a scos nici o vorbă despre lupta sa şi a tovarăşilor săi, dar călăii n-au reuşit nici să-i afle numele adevărat. El a păstrat demn, neintinat, numele de luptător comunist. Pentru izbînda ...ei muncitoare, condus de înaltul spirit al internaţionalismului ...letar, Nicolaie Cristea şi-a jertfit viaţa luptînd cu înflăcărare pe pămîntul patriei noastre, pe pămîntul Spaniei şi al Franţei.

Mii de scrisori şi telegrame

Noi v-am mai povestit în paginile ziarului nostru despre studenta algeriană Djamila Buhired. Pentru vina de a fi luptat pentru libertatea şi independenţa patriei ei, tînăra algeriană a fost condamnată la moarte de tribunalul militar francez. In fiecare zi din toate colţurile lumii sosesc nenumărate scrisori, telegrame, către preşedintele Adunării Naţionale franceze care cer anularea sentinţei de condamnare la moarte.

In timp de numai cîteva ore, oficiul telegrafic din Berlin a transmis către René Cotly peste cinci mii telegrame. Ziarele franceze îşi exprimă speranţa că Djamila va fi graţiată.

Floarea BELŞUGULUI

- **Miini vrăjite**
- **Intiia hotărîre în viaţă**
- **Meşter şi... frate!**
- **Cunoaşteţi povestea lui Ali-fierarul?**

Pe locul unde se află azi unul din atelierele colectivei, sălăşluiau cîndva cîinii de pază ai grofului — jandarmii. Acum, în încăperile acestea nu se mai distrug, nu se mai schingiuiesc vieţi, ci se făuresc. Nu glumesc: se făuresc vieţi!

Aci, în atelierul de fierărie, îşi făureşte viaţa zi cu zi, şi-o căleşte şi şi-o modelează lîngă nicovală, odată cu oţelul, un tînăr. Il cheamă Adam Eisenbeinl şi are 16 ani. Are 16 ani, ochi albaştri, senini, păr blond, de aur şi o inimă ca a oricărui tînăr aflat în pragul unei vieţi care-i cere s-o trăiască din plin.

Acum doi ani, cînd a terminat şcoala, Adam se gîndea la drumul pe care avea să-l apuce în viaţă. „Medic — nu-i rău, aş putea să mă fac şi eu. De aici pînă la Arad sînt doar 15 km. M-aş duce bucuros. Dar..." — şi de fiecare dată băiatul găsea un „dar". Ii venea greu să se despartă de satul în care simţise cele dintîi mîngîieri ale soarelui, în care cunoştea fiece petec de loc, în care trăise cele dintîi bucurii ale vieţii: jocurile copilăriei, primii prieteni, lumea care i se arătase sub forma acestei bătrîne şi frumoase aşezări bănăţene!...

Se necăjea pe sine însuşi cu aceste căutări ale sale. Nu-şi mai afla astîmpăr şi, inciudat, cîtu-i ziulica verii de mare, umbla teleleu prin curtea colectivei.

Cu tatăl, discuţia fusese scurtă:

— Matale ce zici, tată?!

— Eu ştiu una — i-a răspuns tatăl. Omului care iubeşte munca nu i-a fi de lepădat nici o meserie. Bine-i să ştii face orice... Aşa că, vorba mea e una: alege! Da' de-ţi alegi ceva, o meserie, învaţ-o să fii meşter, nu cîrpaci.

Intr-o zi, nimeri în atelierul de fierărie.

— Ian vină, măi ţîngău, l-a tras meşterul de mînă. Zi-i o clipă la foale, că mi se sting cărbunii şi ajutoru-i dus după ţigări.

Şi Adam „i-a zis". Mai întîi de ruşine, apoi i-a plăcut cum sufla foalele. Pe urmă nu şi-a mai luat ochii de la miinile meşterului, erau vrăjite, nu alta; întorceau fierul înroşit la incandescenţă, îl băteau, îl strîngeau în cleşte, îl sfichiuiau în apă, pînă ce-l modelau potcoavă, ori îl făureau cine ştie ce năstruşnică unealtă. Şi asta în văzul lui, acolo, în fierărie.

A doua zi, cu noaptea-n cap, Adam a venit nepoftit. Şi-a făcut intrarea cu o găleată cu apă:

— Poate v-o trebui...

Meşterul a zîmbit: avea acolo, într-un butoi, destulă apă — dar n-a zis nimic.

Băiatul a venit şi a treia zi, şi a patra. Pe urmă, l-a anunţat pe tată-său:

— M-am hotărît: rămîn fierar la colectivă!...

Fierar n-a fost Adam dintr-un început. In contract scria că-i ajutor. El şi-a pus şorţul de piele însă şi a început să se considere fierar, să se vrea fierar şi pentru aceasta a început să înveţe. A învăţat şi cum trebuie să ţii ciocanul în mînă, cînd baţi, şi cum se aşează cărbunii, şi cum se înroşeşte şina cînd o tragi pe roată...

Şi iată că, într-o zi, frate-său mai mare, Carol, a venit de la un semeteu şi s-a stabilit ca meşter fierar la gospodărie.

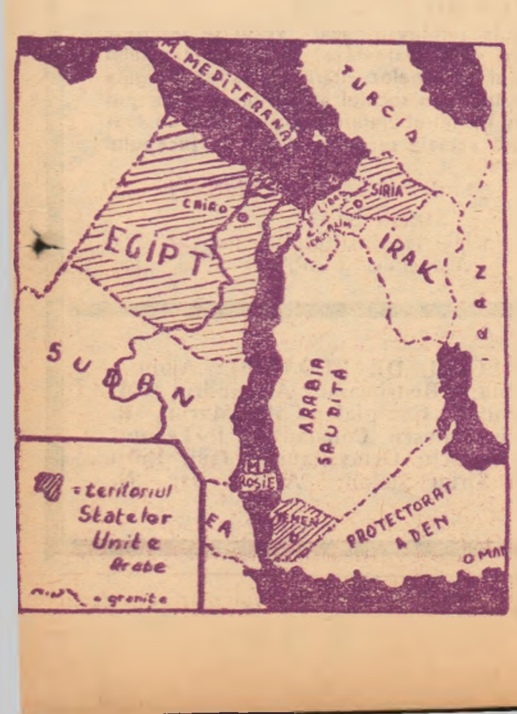
Cînd am sosit în fierăria colectivei, cei doi fraţi: Carol — meşterul şi Adam — ucenicul lucrau cu spor. Campania de primăvară le-a adus foarte mult de lucru: un fier la plug, şine noi la roţi, aci un bulon nou, dincolo un pilon — dar cîte nu-s de făcut primăvara!...

...Odată, într-un tren care mă purta spre Medgidia, un turc bătrîn mi-a povestit o legendă orientală: legenda făurarului Ali, care s-a străduit o viaţă să modeleze din oţel floarea belşugului. „Numai cu floarea aceasta ai să scapi de sărăcie" — i-a spus fierarului zîna. Dar Ali a murit muncind şi floarea belşugului n-a mai făurit-o.

Mi-am amintit de legendă acum, cînd i-am cunoscut pe cei doi fraţi Eisenbeinl şi m-am gîndit: voi, făurarilor, aţi găsit floarea belşugului — munca în marea familie a colectivei!

Macea-Arad

ŞTEFAN ZAIDES

STATELE UNITE ARABE

Este încă vie în amintirea popoarelor agresiunea sîngeroasă pe care statul Israel, sprijinit de Anglia şi Franţa, a întreprins-o acum doi ani împotriva Egiptului. Au căzut atunci nenumărate victime omeneşti, oraşe şi sate întregi au fost prefăcute în ruină şi scrum. Şi măcelul acesta nu e decît o verigă din lanţul lung de uneltiri şi silnicii puse la cale de către imperialişti în Orientul Arab, de-a lungul anilor. Stăpînii trusturilor imperialiste ţintesc cu lăcomie petrolul şi celelalte bogăţii ale Orientului Apropiat. Generalii războinici din apus au nevoie de baze militare strategice şi de „carne de tun" pentru planurile lor agresive. Iată ce-i îndeamnă pe aceşti oameni să semene dezbinarea şi ura, să urzească comploturi pentru a cotropi ţările arabe. Dar strădaniile lor se dovedesc tot mai zadarnice. Popoarele care au îndurat veacuri în şir jugul colonialist s-au ridicat cu dîrzenie la lupta de eliberare. Ele vor să fie stăpîne pe soarta lor, să trăiască în pace, să construiască.

La 21 februarie anul acesta a avut loc un eveniment deosebit de însemnat atît pentru ţelurile popoarelor arabe, cît şi pentru întreaga situaţie internaţională: proclamarea Republicii Arabe Unite. Din Republică fac parte Siria şi Egiptul. Proclamarea Republicii Arabe Unite s-a făcut în urma unui plebiscit la care popoarele celor două ţări au luat parte cu însufleţire. Mii şi mii de oameni mergeau la vot în grupuri compacte, purtînd lozinci anti-imperialiste şi manifestîndu-şi prin urale bucuria acelei clipe. Ca preşedinte al Republicii a fost ales Gamal Abdel Nasser, eminent om de stat luptător pentru independenţă, pace şi progres.

Republica Arabă Unită are un teritoriu de 1.175.000 km. p. şi o populaţie de 28 milioane locuitori, au o singură armată şi un singur steag. Unindu-se cele două ţări au înţeles că această cale exprimă dorinţa vie a maselor populare. Au înţeles că independenţa lor va fi consolidată, că economia lor se va dezvolta mai bine.

De acest lucru s-au convins şi alte popoare arabe. La 8 martie a fost semnat la Damasc documentul care proclamă crearea „Statelor Unite Arabe" — federaţia dintre Republica Arabă Unită şi Yemen.

Intreaga omenire progresistă priveşte cu simpatie noul stat arab. Ţările lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, salută acest nou succes al luptei popoarelor arabe pentru independenţă şi pace, luptă pe care o sprijină călduros.

Se prea poate, dragi copii, că noi trăim acum momentul care va aduce o unire a tuturor statelor arabe într-un singur şi mare stat. Se înţelege că puterea lui va fi mai mare, deci va putea să dea riposta în cazul cînd va fi nevoie imperialiştilor cotropitori.

DE TOATE — DE TOATE — DE TOATE

O întîmplare din copilăria lui Murillo

Maestru neîntrecut al picturii spaniole, — Bartolomeu Murillo, s-a născut în anul 1617, — în orașul Sevilla (Spania).

Talentul său se manifestă încă de cînd era copil.

In casa părinților săi, era un tablou, care nu prea îi plăcea micului pictor. Acest tablou reprezenta copilul Cristos cu un miel alături.

Intr-o zi, pe cînd rămase singur acasă, Murillo se hotărî să schimbe tabloul după gustul său. Fiind prea mic, se sui pe un scaun înalt, și se puse pe lucru.

Cind părinții lui se întoarseră acasă, tabloul era schimbat cu desăvîrșire. Cristos, prefăcut într-un băiat din popor, cu o înfățișare veselă, avînd pe cap în loc de cunună, — o pălărie mare de grădinar, iar mielul deveni un cățel drăguț cu ochii vii. Murillo, stătea inaintea tabloului încintat de opera sa.

Un prieten al familiei care era priceput în pictură, isbuti să-i convingă pe părinți, ca în loc să fie pedepsit Murillo să fie trimis pentru a învăța pictura.

Preferința pentru subiecte din popor, Murillo și-a păstrat-o în tot cursul vieții sale.

Tablourile lui sînt răspîndite în muzeele din lumea intreagă: în muzeul din Leningrad, în Louvrul din Paris, în muzeul din Londra, — majoritatea însă sînt păstrate în muzeul Prado din Madrid. —

Pictorul sclav

In anul 1630, — trăia în orașul Madrid (Spania) celebrul maestru al picturii spaniole, Rodrigo D. Velasquez.

Maestrul, avea un sclav negru care îi amesteca culorile, îi curăța penelurile și paleta.

Juan Pareja, acesta era numele sclavului, avea o dorință fierbinte: ar fi vrut să picteze el însuși, dar legile neomenoase din acele timpuri, interziceau unui rob, chiar talentat fiind, să devină artist.

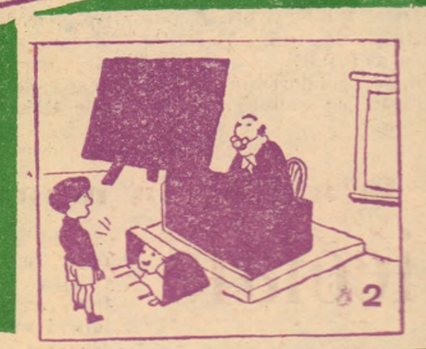
Temîndu-se să nu fie pedepsit, el picta în orele cînd stăpînul său se odihnea sau pleca de acasă.

Ce gînd îi veni odată? — Luă penelul, îl inmuie în culori, și pictă cu multă gingășie un fluture minunat, în colțul unui tablou încă neterminat de stăpînul său.

Cînd Velasquez se întoarse acasă, privirile îi căzură asupra pînzei. Inchipuindu-și că un fluture viu s-a așezat pe tablou, își scoase batista din buzunar încercînd să-l alunge. Văzînd că s-a înșelat, zîmbi și spuse că cel care a pictat fluturele cu atîta artă, este un talent deosebit.

Sclavul care aștepta tremurînd, — acum se simți cuprins de o mare bucurie, mărturisindu-și fapta sa, — arătă maestrului tablourile pictate în ascuns. — Velasquez, emoționat de atîta talent, îl eliberă. Pareja devenind unul dintre cei mai străluciți elevi ai săi.

1. GINDIȚI-VĂ, CUM AU IEȘIT MĂGARII DIN ACEASTĂ „GREA" SITUAȚIE.

2. VISUL UNOR ȘCOLARI

3. POVESTE FARA CUVINTE

IOZEFINY VA PREZINTA:

IMPRIMARILE IN CULORI

Cine nu cunoaște amuzantele „apzibilduri" sau jocurile de calcomanie, cum mai sunt numite, atît de recomandabile pentru a dezvolta gustul pentru desen și pictură!

Iată aici o rețetă cu care puteți împlini lipsa acestei preparații care lipsesc din comerț — și care este foarte puțin costisitoare.

Imaginea colorată de reprodus poate fi luată dintr-un catalog sau dintr-o revistă ilustrată, iar reproducerea o preparați voi singuri.

Amestecați într-o jumătate litru de apă caldă o lingură de supă cu săpun răzuit bine, pudră aproape, lăsați să se răcească și adăogați trei linguri de terebentină.

Scuturați (conținutul) amestecul pînă la completa întrepătrundere a celor două produse și cu o pensulă moale umeziți abundent gravura de reprodus. Umeziți de asemenea cu apă curată, o foaie de hîrtie albă și aplicați foaia aceasta peste gravură — apăsînd peste ea cu un obiect neted ca să se preseze. Deslipind hîrtia, obțineți reproducerea imaginii colorate.

SPRE ȘCOALĂ

Din „Vaillant"

Cîte ceva despre:

— Punctele lui... Aristofan
— ¿Por che?
— Paranteze și altele

Cunoaștem foarte bine rolul semnelor de punctuație astăzi: ele marchează în scris pauzele, intonația, întreruperea șirului vorbirii etc. Dar n-a fost totdeauna așa. Semne de punctuație apar încă de acum 2.500 de ani, cu rolul de a despărți cuvintele între ele. Pe vremea aceea — și încă multe secole mai tîrziu — se scria cu litere majuscule, fără să se lase loc liber între cuvinte:

PENTRUPRIMAOARĂÎNTILNIMPUNCTELEPEOINSCRIPȚIEGĂSITĂÎNITALIA.

Destul de greu de înțeles, nu? Și mai greu de înțeles erau versurile, care se scriau de obicei așa: primul de la stînga la dreapta, versul al doilea de la dreapta la stînga, al treilea iarăși de la stînga la dreapta ș.a.m.d. (Chiar asta însemna în latinește vers — „întoarcere" —, pentru că direcția scrisului se schimba, „se întorcea", la fiecare cap de rînd). La început a existat un singur semn de punctuație, notat în cele mai felurite chipuri: punct negru, punct alb (o), trei-patru puncte așezate vertical:), în formă de romb, de pătrat, de triunghi etc., ba chiar desene reprezentînd o frunză, o inimă, o cruce, o stea. Toate acestе semne aveau o funcție identică: despărțeau cuvintele între ele. In secolul al II-lea î.e.n. filologul Aristofan din Bizanț introduce primul trei semne de punctuație: punctul superior (˙= punctul nostru), punctul mediu (.= virgula noastră) și punctul inferior (. = două puncte). Apoi semnele se înmulțesc și diferă aproape de la un secol la altul. Sistemul de punctuație modern s-a introdus puțin după inventarea tiparului, dar nu e încă unitar pe tot globul: englezii preferă semnul — numit („pauză") pentru punctele de suspensie, grecii notează prin (;) semnul întrebării iar spaniolii pun semnul întrebării (?)și al exclamării (!) atît la începutul, cît și la sfîrșitul frazei, în felul acesta:

¿ Por che? (de ce?)

In tipăriturile romînești mai vechi se întîlnesc semnele (;) și «» (=paranteze) cu rolul semnului întrebării și al semnelor citării de astăzi. Virgula apare la noi încă din secolul al XVI-lea, dar se putea confunda în întrebuințare cu punctul. Punctuația romînească actuală se impune abia la începutul secolului trecut.

N. B.: Semnul întrebării e răsturnat!

SORIN STATI
Cercetător principal la „Institutul de lingvistică al Academiei R.P.R."

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București. Piața „Scînteii", tel. 7.60.10. 7 61 00. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli.
Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii I. V. Stalin.